

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020/2021-2022/2023

(skrajne daty)

Rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Ochrona środowiska i przyrody
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych, Instytut Biologii i Biotechnologii
Kierunek studiów	Biologia
Poziom studiów	I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	j. polski
Koordynator	dr hab. Konrad Leniowski, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Konrad Leniowski, prof. UR (W, Ćw. Lab. Ćw. Ter.), dr Mateusz Wolanin (Ćw. Lab.)

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Ćw. terenowe	Liczba pkt. ECTS
4	22			24				10	6

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

WYKŁAD – EGZAMIN

ĆWICZENIA - ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student powinien posiadać zakres wiadomości ogólnobiologicznych, zaliczone kursy: zoologia bezkręgowców i zoologia kręgowców, botanika ogólna.
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Wprowadzenie studenta w podstawowe zagadnienia z zakresu ochrony środowiska.
C ₂	Kształcenie umiejętności analizy związków pomiędzy elementami środowiska, opisu podstawowych koncepcji i form ochrony środowiska.
C ₃	Uwrażliwienie studenta na biologiczne i socjologiczne aspekty ochrony środowiska i przyrody o znaczeniu długofalowym.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Zna pojęcia i terminologię związaną z ochroną przyrody oraz ma wiedzę o rozwoju ochrony przyrody i stosowanych w niej metod. Opisuje podstawowe formy ochrony środowiska uwzględniając zasady rozwoju zrównoważonego.	K_W01; K_W07; K_W09
EK_02	Potrafi samodzielnie przygotować i zaprezentować najskuteczniejsze metody ochrony dla wybranych grup organizmów lub ekosystemów	K_U02; K_U06; K_U12
EK_03	Krytycznie analizuje informacje pochodzące z różnych źródeł oraz umie oceniać ich wiarygodność.	K_K03

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Wprowadzenie do przedmiotu do ochrona przyrody – cele, zadania, podstawowe terminy, podstawy prawne, problemy etyczne .
Formy ochrony przyrody w Polsce i Europie oraz podstawy prawa ochrony przyrody w Polsce i Europie
Ochrona czynna i bierna w ujęciu gatunków i siedlisk przyrodniczych
Czynniki wpływające na zachowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach, gatunki zagrożone roślin i zwierząt
Czynniki wpływające na zmiany klimatu, skutki zmian klimatycznych, historia zmian klimatu
Kształtowanie polityki ochrony środowiska na świecie; strategie, instrumenty działania i zaangażowane instytucje w Europie i w Polsce
Wpływ działań człowieka na środowisko - dawniej i dziś
Przykłady działań na świecie z obszaru ochrony środowiska jako pouczająca historia wzlotów i upadków

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Waloryzacja przyrodnicza, metodyka, zasady i praktyka terenowa.
Dynamika układów środowiskowych – czynniki różnicujące siedliska; Zaburzenia, sukcesja, antropopresja.
Wybrane sposoby ograniczania antropopresji w praktyce.
Skalowanie przestrzenne i czasowe systemów i procesów ekologicznych – wpływ skali na ocenę zjawisk i procesów przyrodniczych
Planowanie działań ochrony przyrody w różnej skali na wybranych przykładach. Wpływ hałasu, promieniowania elektromagnetycznego, gatunków obcych i genetycznie modyfikowanych.
Skuteczne działania ochroniarskie w praktyce.
Aspekty prawne ochrony przyrody.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną

Laboratoria: praca w grupach, zajęcia terenowe, projekt badawczy.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 – EK_03	KOŁOKWIUM, EGZAMIN, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, PROJEKT	W., LAB.; ĆW. TERENOWE

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ćwiczenia: zaliczenie z oceną
zaliczenie ustne/ kolokwium, ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych

Wykład: egzamin

egzamin pisemny: testowy/ z pytaniami otwartymi/

Zajęcia terenowe: zaliczenie - sprawozdanie/raport z odbytych zajęć

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się

Uzyskanie oceny pozytywnej z ćwiczeń jest warunkiem przystąpienia do egzaminu.

O ocenie decyduje liczba uzyskanych punktów:

BDB 91-100%,

DB PLUS 81-90%,

DB 71-80%,

DST PLUS 61-70%,
 DST 51-60%,
 NDST 0-50%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	56
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	15
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	85
SUMA GODZIN	156
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	6

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Pullin A. S. 2007. Biologiczne podstawy ochrony przyrody. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Dobrzańska B., Dobrzański G., Kiełczewski D. 2008. Ochrona środowiska przyrodniczego. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Rosik-Dulewska C. 2012. Podstawy gospodarki odpadami. PWN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

W języku polskim:

- Małachowski K. 2008. Gospodarka a środowisko i ekologia. Wydawnictwo CeDeWu Sp. z o.o.
- Umiński T. 1995. Ekologia, środowisko, przyroda. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa.

W języku angielskim:

- A. Keane J. P. G. Jones G. Edwards-Jones : *The sleeping policeman: understanding issues of enforcement and compliance in conservation*
- *Biodiversity: delivering results in Europe and the CIS World Bank, 2012*
- J. Dickman *Complexities of conflict: the importance of considering social factors for effectively resolving human–wildlife conflict, 2010*
- IUCN. 1998. *Guidelines for Re-introductions. Prepared by the IUCN/SSC Re-introduction Specialist Group. IUCN, Gland, Switzerland and Cambridge, UK. 10 pp. Papers in scientific journals, e.g. 3.*
- Hamilton A.C. 2004. *Medicinal plants, conservation and livelihoods. Biodiversity and Conservation 13: 1477-1517. 4.*
Heywood V.H., Iriondo J.M. 2003. *Plant conservation: old problems, new perspectives. Biological Conservation 113: 321-335.*

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej